

Danas je važan dan za europsko jedinstvo.

Europski parlament jutros je imao čast ugostiti predsjednika Zelenskija, istinski primjer hrabrosti, odvažnosti i otpornosti ukrajinskog naroda. Predsjednik Zelenski govorio je u našoj vijećnici, no njegove su riječi odjeknule diljem Europe. Bila je to snažna poruka jedinstva i podsjetnik da bitka za Ukrajinu nije samo bitka za teritorij, već i borba za obranu naših zajedničkih vrijednosti.

Uskoro će biti jedna godina otkad je Rusija nezakonito napala suverenu i neovisnu Ukrajinu. Možemo biti ponosni na našu potpunu solidarnost s ukrajinskim narodom.

Međutim, rat u Ukrajini i dalje je u tijeku. Ne smijemo dopustiti da nas obuzme ratni zamor jer upravo na to računaju u Rusiji. Kremlj želi iscrpiti naša sredstva i naše strpljenje.

Ukrajini je potrebno još više potpore.

Ukrajini je potrebno oružje. U sljedećoj fazi rata bit će potrebno više teškog naoružanja. Potrebni su tenkovi, ratni zrakoplovi i obrambeni sustavi velikog dometa i po tom pitanju moramo brzo reagirati. Nema vremena za samozadovoljstvo.

Na taj način možemo pridonijeti postizanju mira. Mira i dostojanstva. Mira i slobode. Mira i pravde.

Ukrajina je dio Europe. Prošle smo godine donijeli povijesnu odluku o dodjeli statusa zemalja kandidatkinja za članstvo u EU-u Ukrajini i Moldovi. To nije bio samo simboličan čin, nego i čvrsto priznanje da je mjesto Ukrajine unutar Europske unije. Moramo biti spremni da tu odluku provedemo i u stvarnosti. Ukrajina ostvaruje izniman napredak kad je riječ o brzini reformi. Uistinu se nadam da bi pristupni pregovori mogli započeti što je prije moguće, pod uvjetom da Ukrajina ispuni sve potrebne kriterije.

Prošla godina nam je pokazala i to da se možemo udružiti kako bismo se suočili s izazovima koje predstavljaju masovna kretanja ljudi. Pokazali smo da to možemo.

Iz godine u godinu, iz jednog mandata u drugi, migracija je neprekidan izazov za sve nas. Unatoč tome nismo uspjeli postići dogovor o dugoročno održivom pristupu.

Potpuno mi je jasno da svatko od nas stoji pred iskušenjem rješavanja problema na vlastiti način. Autokrati znaju za to. Cinici pokušavaju izvući korist od toga. Upravo u tim teškim trenucima moramo se oduprijeti tom iskušenju.

Želim naglasiti sljedeće: postoje izazovi koji zahtijevaju europski odgovor. Čak i ako se radi o složenim i višeslojnim problemima, možemo i moramo postići dogovore koji nadilaze trenutnu situaciju.

Europski pakt o migracijama i azilu prvi je korak u tom smjeru:

- Mnogo se raspravlja o jačanju naših vanjskih granica, i to s pravom. Međutim, ne smijemo zaboraviti da već možemo početi rješavati te probleme, uz očuvanje cjelovitosti schengenskog područja, upravo s pomoću dogovora o Uredbi o postupcima za dobivanje azila i dubinskoj provjeri.
- Razgovarali smo o rješavanju pitanja sekundarnih kretanja i učinkovite solidarnosti. Međutim, odgovore na te rasprave treba tražiti u dogovorima o Eurodacu i o Uredbi o upravljanju azilom i migracijama.
- Razgovarali smo i o vanjskoj dimenziji i našoj suradnji s ključnim trećim zemljama. I ta je rasprava već predviđena Uredbom o upravljanju azilom i migracijama. U tom smislu moramo razgovarati i o pitanju vraćanja. Premalo osoba koje bi se trebale i mogle sigurno vratiti još uvijek se nisu vratile. To je teško objasniti našoj javnosti. Mi to možemo bolje. Možemo osigurati da naša sredstva budu namijenjena onima kojima su najpotrebnija.
- Pakt o migracijama čak može nadići sva ta pitanja. U svojem cjelovitom obliku bavi se i kriznim situacijama, višom silom i drugim nepredviđenim okolnostima.

Zbog toga ne možemo preusmjeriti pozornost s dovršetka reforme zakonodavnog okvira o azilu i migracijama prije kraja ovog saziva.

To je obveza koju su Europski parlament i pet rotirajućih predsjedništava u Vijeću preuzeli prema europskim građanima u rujnu prošle godine. Svaka rasprava izvan tog okvira ide u smjeru odgađanja ili čak otežavanja te reforme.

Ne smijemo gubiti vrijeme. Ključno je da pregovori između dvaju suzakonodavaca započnu u narednim mjesecima. Na taj bi se način osiguralo dovoljno vremena za postizanje prave ravnoteže i pronalaženje humanog i pravednog pristupa prema onima koji traže zaštitu, odlučnog pristupa prema onima koji ne ispunjavaju uvjete i strogog pristupa prema onima koji iskorištavaju najranjivije skupine na našem planetu.

Poznato nam je svima da je migracija samo jedan od izazova s kojima se Europa trenutačno suočava. U ovo doba globalne nestabilnosti, visoke inflacije, skupih cijena energije, posrnule industrije i kućanstava na rubu egzistencije – moramo odigrati svoju najjaču kartu.

Ove godine obilježavamo 30. godišnjicu našeg jedinstvenog tržišta. Tijekom tri desetljeća stvoreno je više prilika za ljude, poduzeća i potrošače nego što smo ikad mogli zamisliti. Kao najveće jedinstveno *demokratsko* tržište na svijetu, ojačali smo svoje mjesto na globalnoj razini. Čak i u vrijeme kada se naš europski način rada dovodi u pitanje. I dalje postavljamo globalne standarde. Jer u svijetu znaju da naše rješenje otvorenih društava i otvorenih tržišta funkcionira.

Europa može ponuditi puno više nego što možemo zamisliti.

Na to se možemo osloniti. Ubrzajmo ulaganja u Europi, vratimo europsko gospodarstvo na stabilan put rasta i učinimo ga još konkurentnijim. Ne trebamo izmišljati toplu vodu – financijska sredstva iz instrumenta NextGenerationEU i dalje su spremna i dostupna. Zajedno s revizijom VFO-a to će nam omogućiti da preraspodijelimo sredstva u tranše koje su bile manje prioritetne kada smo pregovarali o instrumentu NextGenerationEU.

Prošlog je tjedna zabilježeno da su poduzeća za proizvodnju energije i električne energije 2022. ostvarila rekordnu dobit. Sad je vrijeme da se pozabavimo idejom o porezu na neočekivanu dobit.

Znam da je odluka već donesena, ali kada govorimo o 40 milijardi eura dodatnih prihoda samo za jedno energetske poduzeće, u vrijeme kada je građanima i poduzećima potrebna potpora, jasno mi je da previše slučajeva još uvijek prolazi neprimjećeno.

Prema najnovijim predviđanjima Europska će unija u sljedećih pet godina moći uvesti više energije iz obnovljivih izvora nego u posljednjih 20 godina. Potrebu za prijelazom na energiju iz obnovljivih izvora ne treba shvatiti kao prijetnju, već kao priliku.

Parlament je jutros usvojio stajalište o Uredbi EU-a o plinu i o posljednjem velikom predmetu paketa „Spremni za 55 %”, odnosno Direktive o energetske svojstvima zgrada. Nalazimo se u posljednjim koracima pripreme regulatornog okvira koji je potreban za tranziciju koju smo dogovorili u Europskom zakonu o klimi.

Europska bi unija zalaganjem za svoje demokratske vrijednosti i provođenjem svojeg klimatskog programa, uključujući prilagođene regulatorne okvire, trebala stremiti ostvarivanju konkurentne prednosti na globalnoj razini.

U tom kontekstu i dalje vrijedi ono što sam rekla u prosincu: ne smijemo se upustiti u protekcionističku utrku prema dnu. Ne trebamo graditi zidove oko sebe. Naše je gospodarstvo godinama raslo upravo zato što smo išli suprotnim smjerom.

Naš je način rada provjeren i funkcionira.

To vrijedi i za naša nastojanja da povećamo integritet, neovisnost i odgovornost naših institucija. U vezi s time, drago mi je što Vas mogu obavijestiti da smo sinoć donijeli prve mjere i uvjereni sam da ćemo nastaviti ponovno graditi povjerenje u Parlament i u naš projekt.

Naposljetku, dopustite mi da odam priznanje Nikosu Anastasiadesu, koji nakon deset godina napušta mjesto predsjednika Cipra. Hvala Vam na predanosti našem europskom projektu i miru te na svemu što ste učinili za regionalnu stabilnost u posljednjem desetljeću. U svakom slučaju, vrlo visoko ste postavili ljestvicu za svoga nasljednika.

Hvala vam.